

Legislativní balíček ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu

Informační podklad k návrhu nařízení o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků; návrhu nařízení o službách přeshraničního dodávání balíků; a sdělení Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky

Podklad k dokumentu Rady č. 9611/16, 9706/16, 9610/16
srpen 2016
zpracovala: Darina Šimková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:..... 4
- Odůvodnění a předmět: . 4
- Obsah a dopad: 5
- Stanovisko vlády ČR: 8
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 10
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 10

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

ŘADA: DOKUMENTY EU

Název: Legislativní balíček ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu

Typ řady: interní

Zpracovala: Šimková, D.

První vydání řady: říjen 2004

Číslo: Podklad k dokumentu Rady č. 9611/16, 9706/16, 9610/16

Frekvence vydání řady: nepravidelná

Datum: srpen 2016

Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ

Jazyk: CZ

Klíčová slova:

Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

elektronický obchod; diskriminace; dodávání balíků

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES

KOM(2016) 289 v konečném znění, kód Rady 9611/16
Interinstitucionální spis 2016/0152/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady
o službách přeshraničního dodávání balíků

KOM(2016) 285 v konečném znění, kód Rady 9706/16
Interinstitucionální spis 2016/0149/COD

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky
KOM(2016) 320 v konečném znění, kód Rady 9610/16

- **Právní základ:**
Článek 114 a článek 294 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 289 v konečném znění, KOM(2016) 285 v konečném znění).
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
31. 5. 2016 (KOM(2016) 289 v konečném znění, KOM(2016) 320 v konečném znění).
1. 6. 2016 (KOM(2016) 285 v konečném znění).
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup (KOM(2016) 289 v konečném znění, KOM(2016) 285 v konečném znění).
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím (KOM(2016) 320 v konečném znění).
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 14. června 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. června 2016 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 289 v konečném znění).
Datované dnem 24. června 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. června 2016 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 285 v konečném znění).

Datované dnem 25. srpna 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 30. srpna 2016 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 320 v konečném znění).

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh je v souladu s principem subsidiarity (KOM (2016) 289 v konečném znění a KOM(2016) 285 v konečném znění).

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy (KOM(2016) 320 v konečném znění).

- **Odůvodnění a předmět:**

Legislativní balíček Komise ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky má za cíl odstraňování překážek pro přeshraniční on-line obchodní činnost v Evropě.

1. **Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky**

Sdělení představuje soubor opatření v oblasti elektronického obchodu, jimiž Komise sleduje cíl odstranění překážek pro přeshraniční on-line činnosti v Evropě.

Komise ve sdělení uvádí tři zásadní cíle, jež sleduje ve výše uvedených návrzích a které mají usnadnit rozvoj elektronického obchodu:

- i. Zlepšení přístupu ke zboží a službám nabízeným on-line;
- ii. Budování větší důvěry spotřebitelů a zajištění větší právní jistoty;
- iii. Snižování transakčních nákladů a administrativní zátěže.

Sdělení je součástí balíčku zveřejněného dne 25. května 2016, který zahrnuje taktéž návrh nařízení o řešení zeměpisného blokování, návrh na změnu nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, návrh nařízení o službách přeshraničního doručování balíků a pokyny k provádění/uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách. Sdělení vysvětluje, jak spolu výše uvedené návrhy vzájemně souvisejí a jaký mají vztah k dalším návrhům zveřejněných Komisí v rámci strategie pro jednotný digitální trh. Těmito návrhy jsou aktuálně dva legislativní návrhy týkající se poskytování digitálního obsahu a prodeje zboží online a jinými prostředky na dálku a legislativní návrhy na zjednodušení DPH, jež Komise zamýšlí vydat na podzim 2016.

2. **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků**

Účelem návrhu nařízení o službách přeshraničního dodávání balíků je zefektivnění fungování trhů ve formě zvýšení transparentnosti sazeb, snížení bezdůvodných rozdílů v sazbách, snížení sazeb účtovaných jednotlivcům a malým podnikům, zejména v odlehlých oblastech a dále posílení hospodářské soutěže a zefektivnění regulačního dohledu nad trhy s dodáváním balíků. Návrhem nařízení je tedy usilováno především o to, aby bylo možné poskytovat přeshraniční služby doručování balíků bez diskriminace a za přijatelné cenové sazby. Návrh nařízení má být aplikován na všeobecné poskytovatele služeb dodávání balíků působící přeshraničně i pouze vnitrostátně. Přílohou návrhu nařízení je pracovní dokument útvaru Komise obsahující souhrn posouzení dopadů.

3. **Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES**

Návrh nařízení o zeměpisném blokování byl vydán v návaznosti na záměr Komise přijmout legislativní opatření pro řešení bezdůvodného zeměpisného blokování a pro komplexní boj s diskriminací kvůli státní příslušnosti nebo místu bydliště či usazení (dále pro zjednodušení jen „bydliště“), který Komise

oznámila ve své strategii pro jednotný digitální trh přijaté v květnu 2015 a ve strategii pro jednotný trh přijaté v říjnu 2015. Spolu s návrhem nařízení zveřejnila Komise průvodní pracovní dokument útvarů Komise – Souhrn posouzení dopadů.

Hlavním cílem návrhu nařízení je zlepšit přístup zákazníků ke zboží a službám na jednotném trhu tím, že obchodníkům bude zabráněno, aby přímo či nepřímo diskriminovali zákazníky z důvodu jejich bydliště. Účelem návrhu nařízení je zajistit, aby zákazníci při nákupu zboží či služeb v zahraničí, ať již on-line či osobně při cestách do jiných členských států EU nebyli nedůvodně diskriminováni. Návrhem nařízení je tedy zakázáno např. blokování přístupu na internetové stránky a jiná rozhraní z důvodu bydliště nebo přesměrovávání na jinou verzi určenou pro jinou zemi.

Zákaz diskriminace při poskytování služeb již upravuje článek 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES, podle kterého nelze s příjemci služeb zacházet rozdílně z důvodu jejich bydliště. V praxi se však ukázalo, že toto ustanovení nebylo příliš účinné i vzhledem k tomu, že je podle něj umožněno rozdíly v zacházení odůvodnit. Návrh nařízení má proto do této oblasti přinést větší právní jistotu.

- **Obsah a dopad:**

1. ***Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky***

Komise ve sdělení popisuje legislativní návrhy, jež jsou součástí balíčku ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu, a stručně vysvětluje, jaký je jejich obsah.

Komise zde konkrétně uvádí, že návrh nařízení o blokování na základě zeměpisné polohy zakazuje diskriminaci vůči zákazníkům z jiných členských států EU, na základě jejich státní příslušnosti, místa bydliště či místa usazení. Cílem tohoto návrhu je, aby zákazníci pocházející z jiného členského státu EU měli stejné podmínky nákupu či využívání služeb jako „domácí“ zákazníci, což by mělo přispět k usnadnění přístupu ke zboží a službám napříč EU.

Pokud se jedná o návrh nařízení o službách přeshraničního doručování balíků, je jeho cílem podpora hospodářské soutěže v oblasti zásilkových služeb a zlepšení regulačního dohledu, pokud jde o jeho jednotnost a účinnost.

Změna nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele by pak měla vést ke zvýšení právní jistoty ve formě zavedení důkladnějších a rychlejších mechanismů k zajištění rovného a jednotného prosazování právních předpisů na ochranu spotřebitele, a to zejména na jednotném digitálním trhu.

Revidované pokyny k provádění/uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách jsou aktualizací původní verze z roku 2009, kterou vydaly útvary Komise k uplatňování této směrnice, aby se dosáhlo jejího jednotného výkladu a sblížily se praktické postupy. Pokyny nejsou pro vnitrostátní orgány a obchodníky závazným právním aktem, avšak příslušné orgány včetně vnitrostátních soudů a SDEU s nimi při výkladu směrnice pravidelně pracují. Komise označila aktualizaci pokynů k provádění směrnice o nekalých obchodních praktikách jako svoji klíčovou prioritu pro další roky již v první zprávě o uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu z roku 2013¹. Komise zde dospěla k závěru, že není vhodné směrnici měnit, avšak současně je třeba podniknout některé kroky ke zlepšení jejího vymáhání a ucelenosti jejího výkladu. Směrnice o nekalých

¹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, První zpráva o uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“), (KOM(2016) 320 v konečném znění).

obchodních praktikách má průřezový charakter a její působnost zahrnuje všechny transakce se zbožím a službami mezi podniky a spotřebiteli, ať již jsou prováděné on-line nebo off-line. To však často vede k právní nejistotě a rozdílnému výkladu jejích ustanovení v různých členských státech.

Komise proto ustanovení směrnice o nekalých obchodních praktikách v revidovaných pokynech blíže vysvětluje, čímž reaguje na problémy spojené s obchodní on-line činností. Konkrétně např. každá platforma on-line, jež vystupuje jako obchodník, a nabízí zboží, služby či digitální obsah spotřebitelům, musí dodržovat právní úpravu EU na ochranu spotřebitele. V pokynech je také upřesněno, že internetové vyhledávače jsou povinny oddělit placený obsah od přirozených výsledků vyhledávání.

Komise se v revidovaných pokynech blíže soustřeďuje na některá klíčová odvětví, kde nejčastěji dochází k poškozování práv spotřebitelů a kde je potenciál ke zlepšení této situace. Jedná se o dopravu a cestování, environmentální tvrzení, digitální a on-line trhy, finanční služby a nemovitý majetek.

Revidované pokyny dále objasňují vzájemný vztah mezi směrnici o nekalých obchodních praktikách a odvětvovými právními předpisy EU. Přílohou je seznam judikatury SDEU relevantní ve vztahu k směrnici o nekalých obchodních praktikách.

2. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků řeší specifické otázky vztahující se k tomuto typu služeb. Vychází mimo jiné z pravidel služeb přeshraničního dodávání balíků obsažených ve směrnici 97/67/ES ve znění směrnice 2002/39/ES a směrnice 2008/6/ES.

Poskytování informací (článek 3)

Návrh nařízení ukládá všem poskytovatelům služeb dodávání balíků, kteří mají více než 50 zaměstnanců, aby národnímu regulačnímu orgánu státu, v němž jsou usazeni, poskytli některé důležité informace, např. identifikační údaje jejich společnosti, povaha nabízených služeb, všeobecné obchodní podmínky včetně postupu pro vyřizování stížností a dále každoročně údaj o počtu osob, které pro poskytovatele služeb dodávání balíků pracují a o ročním obratu dodávání balíků za předchozí kalendářní rok. V neposlední řadě je třeba poskytnout také údaj o počtu poštovních zásilek, které nejsou listovními zásilkami a nepřesahují hmotnost 31,5 kg, rozčleněném na vnitrostátní, příchozí a odchozí přeshraniční poštovní zásilky.

Transparentnost sazeb a konečných sazeb (článek 4)

Poskytovatelům všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků, ukládá návrh nařízení, aby ve stanovených lhůtách každoročně předložili národnímu regulačnímu orgánu státu, v němž jsou usazeni, informace o svém veřejném seznamu sazeb a o konečných sazbách². Národní regulační orgány pak takto získané veřejné seznamy sazeb ve stanovených lhůtách předloží Komisi a ta je zveřejní na k tomu vyhrazených internetových stránkách. Konečné sazby jsou také národními regulačními orgány postupovány Komisi, ale již nejsou zveřejňovány na vyhrazených internetových stránkách.

Posuzování cenové přijatelnosti sazeb (článek 5)

Návrh nařízení ukládá národním regulačním orgánům, aby na základě údajů získaných od poskytovatelů služeb dodávání balíků podle článku 4 posoudili cenovou přijatelnost přeshraničních sazeb uvedených ve veřejných seznamech sazeb, a to do 3 měsíců od obdržení údajů. Ustanovení článku 5 návrhu nařízení současně stanoví kritéria pro toto posuzování cenové přijatelnosti a dále postup, který má být při tomto posuzování uplatněn. Národní regulační orgán je poté povinen postoupit výsledek svého posouzení Komisi, národním regulačním orgánům ostatních členských států a národním orgánům v členském státě předkládajícího národního regulačního orgánu pověřeným

² Konečné sazby jsou platby od poskytovatele všeobecných služeb v místě původu poskytovateli všeobecných služeb v místě určení za přepravu, třídění a dodání přeshraničních zásilek v členském státě určení.

prováděním práva v oblasti hospodářské soutěže. Nedůvěrné znění tohoto posouzení Komise současně ve stanovené lhůtě zveřejní na vyhrazených internetových stránkách.

Transparentní a nediskriminační přeshraniční přístup (článek 6)

Poskytovatelé všeobecných služeb, kteří poskytují služby dodávání balíků a uzavřou vícestranné dohody o konečných sazbách, jsou povinni vyhovět všem oprávněným žádostem o přístup ke všem síťovým prvkům a přiřazeným zařízením a příslušným službám a informačním systémům nezbytným pro poskytování služeb přeshraničního dodávání balíků. Tento přístup by měl být poskytován u vstupní vyměňovací pošty v členském státě určení. Poskytovatelé všeobecných služeb jsou zároveň povinni zveřejnit referenční nabídku, která musí obsahovat veškeré související podmínky včetně cen. Referenční nabídka je před zveřejněním schvalována národním regulačním orgánem, který může v případě potřeby nařídit její změny za účelem zajištění souladu s návrhem nařízení. Ustanovení dále stanoví postup, který se aplikuje v případě obdržení výše uvedené žádosti o přístup.

Sankce (článek 7)

Návrh nařízení členským státům ukládá, aby ve své právní úpravě přijaly sankce za porušení návrhu nařízení, které by byly účinné, přiměřené a odrazující. Tyto sankce jsou členské státy ve stanovené lhůtě povinny oznámit Komisi včetně jejich změn.

Přezkum (článek 8)

Komise je podle návrhu nařízení povinna každé čtyři roky předložit Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru hodnotící zprávu o uplatňování návrhu nařízení, přičemž se ve zprávě má zaměřit alespoň na otázku zlepšení cenové přijatelnosti služeb přeshraničního dodávání balíků, a to i pro uživatele v odlehlých či řídko osídlených oblastech, na udělování transparentního a nediskriminačního velkoobchodního přeshraničního přístupu poskytovateli všeobecných služeb, uplatňování návrhu nařízení národními regulačními orgány a pokrok u dalších iniciativ pro dokončení jednotného trhu pro služby dodávání balíků.

3. *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES*

Návrh nařízení o zeměpisném blokování znemožňuje diskriminaci v konkrétních případech prodeje zboží a poskytování služeb, jež jsou níže blíže popsány. Návrhem nařízení je tedy zakázáno např. blokování přístupu na internetové stránky a jiná rozhraní z důvodu bydliště nebo přesměrovávání zákazníků na jinou verzi určenou pro jinou zemi. Návrh nařízení se také zaměřuje na znemožnění obcházení zákazu diskriminace v dohodách o pasivním prodeji.

Přístup k online rozhraním (článek 3)

Návrh nařízení v tomto ustanovení zakazuje obchodníkům technickými prostředky nebo jinak blokovat přístup zákazníka k online rozhraní (např. k internetové stránce) z důvodu souvisejících s bydlištěm. Obchodníci na základě tohoto ustanovení současně nesmějí zákazníka přesměrovávat na verzi internetové stránky určené pro jeho domovský stát, jež je však odlišná od té verze, ke které se zákazník původně snažil přistoupit. Takový postup je možný pouze v případě, že s ním zákazník předem výslovně souhlasil. I tak by však verze rozhraní, ke které se zákazník snažil přistoupit původně, musela pro něj zůstat snadno dostupná. Tento zákaz se však neuplatní v případě, že je takové přesměrování na jinou verzi nutné s ohledem na naplnění regulačních požadavků stanovených právem EU nebo vnitrostátním právním řádem členského státu, je-li to v souladu s právem EU.

Přístup ke zboží a službám (článek 4)

Návrh nařízení zde obchodníkům zakazuje používat rozdílné všeobecné podmínky pro přístup k jejich zboží a službám z důvodů souvisejících s bydlištěm ve třech situacích.

Jde jednak o situaci, jestliže obchodník prodává zboží a toto zboží není dodáváno do členského státu zákazníka. V takovém případě nesmí obchodník uplatňovat jiné podmínky týkající se přístupu k jím nabízenému zboží nebo službám z důvodů souvisejících s bydlištěm zákazníka. Má-li zákazník o takové zboží zájem, musí k němu mít přístup za stejných podmínek, jaké jsou uplatňovány u „domácích“ zákazníků. Tato norma však obchodníkům neukládá, aby zboží doručovali zákazníkům do jiného členského státu, pokud do něj již dříve nedistribuovali. Toto ustanovení se použije, jestliže zákazník požaduje doručení zboží do místa, kam již dříve obchodník doručoval, anebo je ochoten si zboží vyzvednout přímo u obchodníka či si sám pomocí třetí strany zajistit dopravu do místa jeho konečného určení.

Druhou situací je, jestliže obchodník dodává služby elektronicky (např. úložiště dat) s výjimkou přístupu k obsahu chráněnému autorským právem nebo jinak chráněnému obsahu (např. hudba, e-knihy apod.). Tento zákaz se však nepoužije na obchodníky, kteří jsou osvobozeni od DPH na základě ustanovení hlavy XII kapitoly 1 směrnice 2006/112/ES.

Třetí situací je, jestliže obchodník poskytuje služby v místě, kde působí, ale zákazníkovi pocházejícímu z jiného členského státu (např. pronájem automobilu v místě dovolené v jiném členském státě). V tomto případě také nelze aplikovat jiné podmínky přístupu k těmto službám, než u „domácích“ zákazníků.

Zákaz používání rozdílných všeobecných obchodních podmínek se však neuplatní v rozsahu, v němž obchodník nesmí na určitých územích prodávat zboží nebo poskytovat služby, protože mu to zakazuje právo EU nebo vnitrostátní právo členského státu, je-li to v souladu s právem EU. Obchodníci současně mají právo stanovit odlišné ceny pro zákazníky na určitých územích při prodeji knih, a to v rozsahu, v němž jim takovou povinnost ukládá vnitrostátní právo členských států v souladu s právem EU.

Nepřípustnost diskriminace z důvodů souvisejících s platbou (článek 5)

Na základě tohoto ustanovení návrhu nařízení nemůže obchodník při prodeji zboží nebo poskytování služeb nepřijmout platbu od zákazníka z důvodů jeho bydliště, umístění platebního účtu, místa usazení poskytovatele platební služby nebo místa vydání platebního prostředku na území EU, nebo z výše uvedených důvodů uplatňovat rozdílné podmínky pro platbu.

Toto platí za podmínky, že se tyto platby provádějí elektronickou transakcí nebo inkasem nebo karetním platebním prostředkem v rámci téže platební značky a zároveň měnou platby je měna, kterou obchodník akceptuje. Vzhledem k bezpečnostním důvodům může obchodník od zákazníka požadovat silné ověření klienta ve smyslu směrnice (EU) 2015/2366.

Dohody o pasivních prodeích (článek 6)

Návrh nařízení v tomto ustanovení označuje za neplatné takové dohody, které obchodníkovi ukládají povinnost, aby s ohledem na pasivní prodeje jednal s tímto návrhem nařízení v rozporu.

- **Stanovisko vlády ČR:**

1. **Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky**

Vláda ČR ve svém stanovisku uvádí, že elektronický obchod je její důležitou prioritou. Ve srovnání s průměrem EU je elektronický obchod v ČR velmi rozšířen. ČR proto obecně podporuje harmonizaci podmínek on-line prodeje a související zlepšení fungování jednotného vnitřního trhu v tomto směru. Vláda ČR legislativní balíček ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu obecně vítá a hodnotí jej jako přínosný jak pro spotřebitele, kteří budou mít přístup k širší nabídce zboží či služeb, tak pro

obchodníky, jež budou moci rozšířit své působení na další trhy. K jednotlivým legislativním návrhům, jež jsou součástí balíčku, vypracovala vláda ČR samostatné rámcové pozice.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Sdělení není právně závazný akt, dopad na právní řád však mohou mít legislativní návrhy, které sdělení zastřešuje.

2. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků

Vláda ČR obecně souhlasí s deklarovanými cíli nařízení. Jako problematické vidí vymezení trhu s doručováním balíků, kdy dle návrhu nařízení mají zřejmě být regulovány pouze poštovní služby, avšak z hlediska spotřebitele lze za zastupitelné považovat i služby zasilatelské nebo kurýrní. Toto může negativně ovlivnit tržní prostředí a konečné efekty návrhu mohou být významně omezeny. Vláda ČR ve svém stanovisku dále upozorňuje na nejednoznačnost některých pojmů a definic. Také nepovažuje za vhodné vymezení subjektů, na které se nařízení vztahuje, pomocí počtu jejich zaměstnanců vzhledem k časté existenci externích smluvních vztahů, jež mohou tuto skutečnost zkreslovat. Vláda ČR bude proto usilovat o vymezení např. za pomoci kritéria obratu z poskytovaných služeb.

Vláda ČR ve svém stanovisku poukazuje i na výrazné zvýšení povinností poskytovatelů všeobecných služeb oproti ostatním poskytovatelům s ohledem na riziko vzniku deformace tržního prostředí. Vláda ČR také vyjádřila pochybnosti, pokud se jedná o zveřejňování výsledků posouzení cenové přijatelnosti vzhledem k dalšímu postupu její vymahatelnosti po zveřejnění.

Vláda ČR návrhu nařízení dále vytýká nepřesnost harmonogramu pro sběr, vyhodnocování a předávání informací ve smyslu čl. 4 a 5 návrhu nařízení. Jako nedostatečné vnímá vláda ČR i stanovení prvků, které mají být hodnoceny při posuzování cenové přijatelnosti a postupu, který má být při tomto hodnocení uplatněn.

Vláda ČR dále vnímá potřebu vyjasnění povinností provozovatelů poštovních služeb i kompetenci národních regulačních úřadů stanovených v čl. 6 návrhu nařízení.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Nařízení je přímo aplikovatelný právní předpis EU. Zajištění slučitelnosti s tímto nařízením bude vyžadovat některé změny zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, ve znění pozdějších předpisů.

3. Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES

Vláda ČR tuto iniciativu obecně vítá. Regulaci na úrovni EU ve formě nařízení považuje za opodstatněnou i vzhledem k tomu, že čl. 20 odst. 2 směrnice o službách (2006/123/ES), který zakazuje diskriminaci v přístupu ke službám na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště příjemce, nepřinesl v praxi dostatečné výsledky.

Vláda ČR měla k dokumentu schválenou předběžnou rámcovou pozici, v rámci níž si vymezila několik požadavků proto, aby pro ni byl návrh nařízení přijatelný. Návrh nařízení ve své nynější podobě v zásadě této předběžné rámcové pozici vlády vyhovuje. Výjimkou je pouze neexistence definice pojmu zeměpisné blokování/geobloking, avšak s ohledem na celkovou koncepci výsledného znění návrhu nařízení toto vláda ČR nepovažuje za nutné.

Vláda ČR ve svém stanovisku dále požaduje upřesnění, že se návrh nařízení týká neopodstatněného zeměpisného blokování a diskriminace z důvodu státní příslušnosti, bydliště nebo místa usazení. Vyjádřila také odhodlání podpořit zahrnutí neaudiovizuálních služeb do rozsahu působnosti nařízení, bude-li při jeho projednávání vznesen takový návrh a bude-li současně umožněno odmítnout prodej

zboží nebo poskytnutí služeb zákazníkovi z určitého členského státu, jestliže pro toto území obchodník nebude mít licenci.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Nařízení je přímo použitelný právní předpis EU, nicméně některé zákony budou muset být upraveny k zajištění slučitelnosti s návrhem nařízení a provedení některých jeho ustanovení, zejména pokud se jedná o dozor, sankce a řešení sporů mezi spotřebitelem a obchodníkem.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Sdělení není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu.

Návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků se zabývá Pracovní skupina Rady EU pro poštovní služby (H06). Dokument byl v Pracovní skupině Rady EU projednáván dne 7. července 2016. Dne 9. června 2016 byl návrh nařízení přikázán Výboru pro dopravu a cestovní ruch (TRAN) Evropského parlamentu. Další harmonogram projednávání legislativního návrhu v orgánech EU prozatím není znám.

Návrhem nařízení o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES se zabývá Pracovní skupina Rady EU pro konkurenceschopnost a růst (G01), návrh nařízení byl zařazen na programu jednání této pracovní skupiny konané 6. července 2016. Návrh nařízení o řešení zeměpisného blokování byl dne 9. června 2016 přikázán Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) Evropského parlamentu. Další harmonogram projednávání legislativního návrhu v orgánech EU prozatím není znám.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 1. 9. 2016 a usnesením č. 293 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **podporuje** obecné cíle legislativního balíčku spočívající v odstraňování překážek přeshraničního on-line obchodování;
2. **bere na vědomí** sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky, KOM(2016) 320 v konečném znění, kód Rady 9610/16 a rámcovou pozici vlády k němu;
3. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků, KOM(2016) 285 v konečném znění, kód Rady 9706/16 a rámcovou pozici vlády k němu;
4. **vnímá** účinné a cenově dostupné přeshraniční dodávání balíků jako základní předpoklad pro řádné fungování přeshraničního on-line obchodování;
5. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES, KOM(2016)289 v konečném znění, kód Rady 9611/16 a rámcovou pozici vlády k němu;

6. **vnímá pozitivně** snahu Komise o řešení důležité otázky zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace z důvodu státní příslušnosti, bydliště nebo místa usazení;
7. **domnívá se však**, že návrh mohl být ještě ambicióznější, pokud se jedná o rozsah jeho působnosti;
8. **vítá** revidované pokyny k provádění/uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách.